

Любі друзі! Багато народів захоплюються героїзмом і мужністю українського народу. Тож, ми вже зараз повинні працювати для відбудови, щоб і надалі прославляти нашу неймовірну Батьківщину.

Знання - це наша сила!

Коли лунає сирена-направляйтесь в укриття! Бережіть себе!

Шановні учні! Нагадую, що на виконанні вами завдання чекає моя електронна пошта:

kvasha.n.v@gmail.com або Вайбер чи Телеграм за номером: 093-74-98-200, але не пізніше 20:00

Урок № 3

Дата: 08.09.2023

Тема: Види та жанри мистецтва

Мета: охарактеризувати види та жанри мистецтва; розвивати аналітичне мислення, професійні навички, пам'ять, мислення; виховувати інтерес до спеціальності.

Хід уроку:

Мистецтво в силу його універсальності та багатоманітності поділяється на види та жанри, і з'ясування їх особливостей хвилювала науковців з давніх часів. Перші спроби виділити види мистецтва, які здійснили Платон і Арістотель, не виходили за рамки вивчення специфіки окремих видів мистецтва. Цілісну класифікацію видів мистецтва запропонував І. Кант, але не в практичній, а в суто теоретичній площині. Вперше системного характеру викладу взаємозв'язку конкретних видів мистецтва (від скульптури до поезії) надав Г. Гегель в лекції "Система окремих мистецтв"; у фундамент цієї системи він поклав співвідношення ідеї і форми. Після Г. Гегеля були створені різноманітні класифікації видів мистецтва, серед яких на сьогоднішній день не існує єдино визнаних та усталених; підходи до них залежать від тих завдань, які намагається вирішити науковець.

Різні види мистецтва склалися історично як вираження багатства проявів дійсності та індивідуальних особливостей її сприйняття людиною. Виділяючи який-небудь вид мистецтва, приймають до уваги форму і матеріал певного прояву мистецтва, що склався історично, його основні функції та предметні класифікаційні одиниці. Наприклад, формою літературної творчості є єдність та завершеність певного мовного повідомлення, відповідно, мова є її матеріалом, воно призначене для індивідуального причитування та сприйняття на основі уяви, а в якості її олениць постають його окремі жанри: романи, оповідання, поеми та ін. В конкретних видах мистецтво представлене так: література, театр, графіка, живопис, скульптура, хореографія, музика, архітектура, прикладне і декоративне мистецтво, цирк, художня фотографія, кіно, телебачення, тощо. Інколи види мистецтва подають у більш узагальненому варіанті: вербальні (словесні) мистецтва, музичні мистецтва, театральні мистецтва, пластичні мистецтва (ті, що втілюють у певний матеріал більш-менш конкретні образи – живопис, скульптура, графіка), монументальні мистецтва (комплексне урочисте мистецтво, як-от архітектура, будівлі театрів, пам'ятні комплекси та ін.), умовні мистецтва (декоративні або символічні).

Урок № 4

Дата: 08.09.2023

Тема: Види та жанри мистецтва

Мета: охарактеризувати види та жанри мистецтва; розвивати аналітичне мислення, професійні навички, пам'ять, мислення; виховувати інтерес до спеціальності.

Хід уроку:

Поділ мистецтва на види обумовлений кількома чинниками:

- 1) естетичним багатством і розмаїттям дійсності;
- 2) духовним багатством естетичних потреб і здібностей людини;
- 3) багатством і різноманіттям культурних традицій, художніх засобів і технічних можливостей мистецтва.

Оскільки множинність видів мистецтва дозволяє естетично більш-менш повно освоювати світ у всій його складності і багатстві, то не існує головних і другорядних мистецтв. Кожний вид має свої сильні та слабкі сторони порівняно з іншими мистецтвами, але всі вони перебувають у відношеннях взаємного доповнення (що особливо яскраво проявляється у певних видах синтетичного мистецтва, наприклад, в телевізійному мистецтві або у певних сучасних інсталяціях). Торкнемося коротко характеристик основних видів мистецтва.

Архітектура як вид мистецтва проявляє себе як формування дійсності за законами краси при створенні будівель, архітектурних комплексів, монументів, ландшафтних споруд, промислових та спортивних споруджень, покликаних обслуговувати потреби людини в житлі та приміщеннях різного призначення. Архітектура створює відмежований від природи утилітарно-художній світ, що протистоїть стихійному середовищу і дозволяє людям використовувати олюднений простір відповідно до їх матеріальних і духовних потреб. Архітектурний образ виражає не лише призначення будівлі (ми легко можемо відрізнити храм від звичайного житла), але й художню концепцію світу і особи, навіть сутність своєї епохи. Архітектура — це вид мистецтва, метою якого є створення споруд і будівель, необхідних для життя і діяльності людей. Проте архітектура як мистецтво зовсім не є обов'язковою для вирішення прагматичних завдань, наприклад, захисту людини від природних лих. В основі архітектурного образу лежать певні фундаментальні схеми людського впорядкування простору: відокремлення порядку від хаосу, вертикального виміру або напрямку від горизонтального, запровадження ритмів та циклів певної розмірності, та ін. Архітектура як вид мистецтва є просторовою і статичною. Художній образ тут створюється за допомогою співвідношення масштабів, мас, форм, кольору, декору, зв'язку з навколишнім пейзажем, тобто за допомогою специфічно виразних засобів. Архітектура – це яскраво історичне явище, тобто різні історичні епохи представлені тут у досить відмінних художньо-архітектурних формах і вирішеннях. Архітектура є водночас і мистецтво, і інженерія, і будівництво, що вимагає величезного зосередження колективних зусиль і матеріальних коштів, проте архітектурні пам'ятки переживають віка. Ще в давні часи архітектура вступала у взаємодію зі скульптурою, живописом, мозаїкою, іконою, різними видами декоративного оздоблення, перетворюючись на монументальне мистецтво.

Питання для самоперевірки:

1. Що таке мистецтво?
2. Які чинники зумовлюють розподіл мистецтва та види?
3. Що таке архітектура?
4. У чому суть архітектури як виду мистецтва?

Домашнє завдання: законспектувати матеріал з теми та дати письмово відповіді на питання для самоперевірки.

Рекомендована література: Чорний І. В. Культурологія. – К., 2017; Чорненький Я.Я. Культурологія. Теорія. Практика. Самостійна робота. Навчальний посібник. - Київ: Центр навчальної літератури, 2017.

*Шановні учні! Нагадую, що на виконанні вами завдання чекає моя електронна пошта:
kvasha.n.v@gmail.com або Вайбер чи Телеграм за номером: 093-74-98-200, **але не**
пізніше 20:00*